

İş kazası geçiren işçiye yapılan para yardımının vergilendirilmesi hk.

Sayı:

62030549-120[94-2020/140]-434540

Tarih:

03/06/2021

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Gelir Ve Kurumlar Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 62030549-120[94-2020/140]-434540

03.06.2021

Konu : İş kazası geçiren işçiye yapılan para yardımının vergilendirilmesi hk.

İlgi : 3

0

/

0

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; işyerinizde 07/01/2020 tarihinde meydana gelen kazada yaralanan işçinin hastaneden iş göremezlik raporu aldığı, söz konusu rapora istinaden uzun süre çalışamayacağı, çalışamadığı süre boyunca yasal olarak iş göremezlik ödeneği alacağı, ilgili kurum tarafından ödenen iş göremezlik ödeneğinin işçinin almış olduğu ücretten daha az olması nedeniyle, tarafınızca da ayrıca para yardımında bulunulduğu belirtilerek, yapmış olduğunuz bu ödemenin vergi kanunları açısından nasıl değerlendirileceği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

r

i

h

I- GELİR VERGİSİ KANUNU AÇISINDAN

e

4

0

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

7

1

0

25 inci maddesinde; "Aşağıda yazılı tazminat ve yardımlar Gelir Vergisi'nden müstesnadır:

v

r

a

k

k

a

y

1. Ölüm, engellilik ve hastalık sebebiyle verilen tazminat ve yardımlar ile 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu uyarınca ödenen işsizlik ödeneği ve 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa göre ödenen işe başlatmama tazminatı;

...

6. Sosyal sigorta kurumları tarafından sigortalılara yapılan ödemeler;"

40 ncı maddesinde; "Safi kazancın tespit edilmesi için, aşağıdaki giderlerin indirilmesi kabul edilir:

1. Ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderler;..."

61 inci maddesinde; "Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez...."

hükümleri yer almaktadır.

Öte yandan, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun "İş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve analık sigortasından sağlanan haklar" başlıklı 16 ncı maddesinde, sigortalıya, geçici iş göremezlik süresince günlük geçici iş göremezlik ödeneği verileceği hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümlere göre, iş kazası geçiren işçinize,

-Tarafınızca ödenen yardımın Gelir Vergisi Kanununun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi kapsamında,

- 5510 sayılı Kanun kapsamında ödenen iş göremezlik ödeneğinin, Gelir Vergisi Kanununun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendi kapsamında,

gelir vergisinden istisna edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Öte yandan, iş kazası geçiren işçinize tarafınızca yapılan ödemenin Gelir Vergisi Kanununun 40 ncı maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi gereğince ticari kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınabileceği tabiidir.

II- VERGİ USUL KANUNU AÇISINDAN

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinin birinci fıkrasında *"Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir."* hükmü yer almakta olup, söz konusu kayıtların aynı Kanunun 229 ve müteakip maddelerinde belirtilen belgeler ile tevsik edilmesi esastır.

Bu kapsamda, mezkur Kanunun 238 inci maddesinde, *"İşverenler her ay ödedikleri ücretler için (Ücret bordrosu) tutmaya mecburdurlar. Gelir Vergisi Kanununa göre vergiden muaf olan ücretlerle diğer ücret üzerinden vergiye tabi hizmet erbabına yapılan ücret ödemeleri için bordro tutulmaz."* hükmü almaktadır.

Buna göre, işveren olarak iş kazası geçiren işçinize, 5510 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi uyarınca ilgili kurum tarafından ödenen iş göremezlik ödeneğinin işçinizin almış olduğu ücretten daha az alması nedeniyle, yardım amaçlı yaptığınız para ödemesi için Vergi Usul Kanununun 238 inci maddesi gereğince ücret bordrosu düzenlenmesi icap etmektedir.

III- DAMGA VERGİSİ KANUNU AÇISINDAN

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu, bu Kanundaki kağıtlar teriminin yazılıp imzalanmak veya imza yerine geçen bir işaret konmak suretiyle düzenlenen ve herhangi bir hususu ispat veya belli etmek için ibraz edilebilecek olan belgeler ile elektronik imza kullanılmak suretiyle manyetik ortamda ve elektronik veri şeklinde oluşturulan belgeleri ifade edeceği; 3 üncü maddesinde, damga vergisinin mükellefinin kağıtları imza edenler olduğu; 9 uncu maddesinde, bu Kanuna ekli (2) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisinden müstesna olduğu hükmüne yer verilmiştir.

Kanuna ekli (1) sayılı tablonun *"Makbuzlar ve diğer kağıtlar"* başlıklı bölümünün IV/1-b fıkrasında, maaş, ücret, gündelik, huzur hakkı, aidat, ihtisas zammı, ikramiye, yemek ve mesken bedeli, harcırah, tazminat ve benzeri her ne adla olursa olsun hizmet karşılığı alınan paralar (avans olarak ödenenler dahil) için verilen makbuzlar ile bu paraların nakden ödenmeyerek kişiler adına açılmış veya açılacak cari hesaplara nakledildiği veya emir ve havalelerine tediye olunduğu takdirde nakli veya tediye temin eden kağıtların binde 7,59 nispetinde damga vergisine tabi tutulacağı; Kanuna ekli (2) sayılı tablonun *"IV Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar"* başlıklı bölümünün 34 numaralı fıkrasında ise, Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinde belirtilen ücretlere ilişkin kağıtların damga vergisinden istisna olduğu hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, iş kazası geçiren işçinize yaptığınız para yardımına ilişkin düzenlenen kağıtların damga vergisinden müstesna tutulacağına dair Damga Vergisi Kanununda bir hüküm bulunmayıp, işçinize yapılan bu ödemelere ilişkin düzenlenen kağıtların Damga Vergisi Kanununa ekli (1) sayılı tablonun IV/1-b fıkrasına göre damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.